

Vergaderjaar 2012–2013

25 424

Geestelijke gezondheidszorg

Nr. 203

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 april 2013

Dementie is een verzamelnaam voor een groot aantal ziekten, die leiden tot aantasting van het geheugen. De ziekte van Alzheimer komt het vaakst voor. Als gevolg daarvan gaan met het vorderen van de ziekte steeds meer functies verloren. Naasten zien de mens met dementie steeds verder veranderen tot iemand die zij eigenlijk niet meer herkennen. Ook de patiënt zelf herkent zijn naasten steeds minder en vaak ook zichzelf niet. De zorg voor mensen met dementie vraagt veel van de naasten en professionals. De kosten zijn daardoor navenant hoog. Dementie is een van de duurste aandoeningen in Nederland, zowel per patiënt als gezien vanuit de totale kosten van de zorg. Met het stijgen van het aantal mensen met dementie tengevolge van de vergrijzing zal dit toenemen.

Het spreekt voor zich dat deze ontwikkeling zich niet alleen in Nederland voordoet. Wereldwijd is er aandacht voor de uitdaging waarvoor dementie ons stelt. Het dit jaar verschenen rapport van de World Health Organisation, «Dementia, a Public Health Priority», meldt dat in 2010 naar schatting 35,6 miljoen mensen aan dementie leden. Wereldwijd neemt dit aantal jaarlijks met 7,7 miljoen toe. De WHO doet in dit rapport onder meer de oproep om meer prioriteit te geven zowel aan verbetering van de ondersteuning en zorg voor mensen met dementie als aan investeringen in onderzoek naar dementie. Binnen de Europese Unie lopen sinds enige jaren initiatieven om dementiezorg te verbeteren en onderzoek te intensiveren.

Wereldwijd wordt veel wetenschappelijk onderzoek gedaan naar neurodegeneratieve aandoeningen, waaronder dementie. Om de samenwerking bij dit onderzoek te verbeteren en zo goed mogelijk gebruik te maken van de beschikbare middelen, werken 26 Europese landen, waaronder Nederland, en Canada samen in het «Joint Programming Initiative on Neurodegenerative Diseases, especially Alzheimer's» (JPND, www.neurodegenerationresearch.eu). Doelen van dit initiatief zijn het opstellen en uitvoeren van een gemeenschappelijke

strategische onderzoeksagenda en het implementeren van de onderzoeksresultaten. De strategische onderzoeksagenda is op 7 februari 2012 in Brussel gepresenteerd. Nu werkt JPND aan het formuleren van gemeenschappelijke oproepen voor internationale onderzoeksvoorstellen binnen de onderzoeksagenda. Door de deelnemende landen beschikbaar gestelde middelen voor onderzoek worden uitsluitend gebruikt voor onderzoek binnen het desbetreffende land. Een voorwaarde is wel dat de onderzoekers samenwerken met onderzoekers uit minimaal drie andere deelnemende landen.

Sinds 2004 zijn in ons land programma's uitgevoerd om de zorg voor mensen met dementie te verbeteren. Ik noem hiervan het Landelijk Dementie Programma, het Programma Ketenzorg Dementie en het Nationaal Programma Ouderenzorg, dat zich mede op dementie richt. Ook binnen In voor Zorg is aanzienlijke aandacht voor dementie.

In vervolg op de inzet in Nederland om de dementiezorg te verbeteren en om de internationale programma's in ons land goed te verankeren hebben Nederlandse wetenschappers met Alzheimer Nederland het initiatief genomen om het Deltaplan Dementie te ontwikkelen. Dit heeft geleid tot een unieke samenwerking van wetenschap, rijksoverheid en private partijen, zoals Rabobank, PGGM, de individuele zorgverzekeraars en hun koepel Zorgverzekeraars Nederland, Philips Health Care, KPMG, VNO-NCW/MKB Nederland, Nutricia en Nefarma. Het Deltaplan Dementie (bijlage) wil een bijdrage leveren aan oplossingen voor verschillende aspecten van deze aandoening en de vele consequenties die deze aandoening heeft voor zowel de mens met dementie, zijn omgeving als de samenleving als geheel.

Het plan bevat drie pijlers:

1. het opzetten van een integrale registratie van mensen met dementie;
2. een e-healthportal voor allen die betrokken zijn bij dementie, als patiënt, naaste of professional; dit portal biedt informatie en is een platform voor innovatie en verbetering van de kwaliteit van zorg voor mensen met dementie;
3. een onderzoeksprogramma, dat is samengesteld op basis van de prioriteiten van de onderzoeksstrategie van JPND, de onderzoeksagenda van Alzheimer Nederland en de uitkomsten van een werkconferentie met vertegenwoordigers uit zorg, wetenschap, patiënten-, beroeps- en belangenorganisaties.

Wij verwachten dat dit deltaplan bijdraagt aan toenemende bewustwording met betrekken tot dementie, beheersing van de kostenontwikkeling, behoud van arbeidsproductiviteit van mantelzorgers en economische kansen biedt voor verschillende industrieën. Met deze samenwerking tussen overheid, wetenschap en bedrijfsleven sluit het deltaplan uitstekend aan bij de innovaties die het kabinet beoogt met het topsectorenbeleid.

Bijgaand zenden wij u het Deltaplan Dementie¹. Voor de uitvoering hiervan zullen wij in de periode 2013 – 2016 in totaal € 32,5 miljoen beschikbaar stellen. Wij vertrouwen erop dat met de bijdragen van de partners uit de private sector de uitvoering van dit plan succesvol zal zijn. In de eerste plaats in het belang van de mens met dementie en zijn naasten. Daarnaast voor de zorgprofessional die de kwaliteit van zijn zorgverlening kan verhogen. Tot slot vertrouwen wij erop dat het deltaplan een impuls zal zijn voor het wetenschappelijk onderzoek op dit terrein en voor de betrokken sectoren van het bedrijfsleven.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

Wij zullen u jaarlijks informeren over de voortgang van de uitvoering van het Deltaplan Dementie.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn